

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

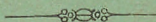
D, 19450.

Realskolen

i

Nykjøbing paa Mors.

1887.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Efterretninger

om

Realskolen i Nykjøbing Mors

for

Skoleaaret 1886—87,

ved

Axel R. Hansen,

cand. theol.,
Skolens Bestyrer.

Nykjøbing.

A. Nielsens Bogtrykkeri.

1887.

I.

Om at sende Børn til Skole.

Noget spredte Bemærkninger om forskellige Skolespørgsmaal.

---

1. Naar F. L. Heiberg i „Valgerda“ lader den unge Pige, der stuer ud i Fremtiden, spekulere over det Spørgsmaal, hvor hun skal sætte sin Son i Skole, i Fald hun en Gang bliver gift og faar en, saa har man jo ganske vist mere Sympathi for nævnte unge Dame end for hendes Slægtning i det gamle Eventyr, den betænksomme Ellen, der sætter sig til at græde under et Søm paa Loftet ved Tanken om den Dye, der en Gang kan komme til at hænge paa dette Søm og derfra maaste falde ned og ihjelslaa det Barn, hun muligvis kan faa, i Fald hun bliver gift. Alligevel turde det være Tvivl underkastet, om hint Spørgsmaal burde være det første, som den energiske Wilhelmine skulde tage under Overvejelse. Virkelige Modre og Fædre kunde maaste belære hende i saa Henseende; jeg skulde nemlig tage meget fejl, om der ikke for de aller fleste ligger Betværing nok allerede i det Spørgsmaal, hvornaar de skulle sende Børnene i Skole. Beklageligvis lader der sig nemlig intet fastslaa som Norm i saa Henseende; hvad der for det ene Barn paa Grund af sin legemlig eller aandelig Udvikling kan være mere end tidnok, er for det andet maaste allerede lovlig sildig.

Kan i al Umindelighed det skolepligtige syvende Aar uden Frygt oppebies, er der uregtelig ogsaa Børn, der kunne vise

Det kan derfor ikke udfordres, hvor overvældende ubestemtlig
 svaringer søle trykkes af at staa tilbage for skammelighederne.
 Ette og fimmende både paa Enderne. Uden vil ofte glemme
 lyttes saa godt som aldrig, selv ikke hvor gode Svare er til
 Hengsel og besvender for et værdigt svar; det første
 han lættes i en lavere Klasse. Det sidste er baade Rids og
 fattig Gæstgæst at følge med de samværende, eller ogsaa ma
 enten man svarer forresten med privat Beskedning til efter
 til de for en Skolebetjentes afslutning mest pinlige. Thi et af to;
 Etimænt Rids indtræffer utover til Etidighed og hører
 i Skolestolen eller den lærde Skole allerede have lært i to Aar.
 ingen Undervisning faar i et Sprag, som hans samværende
 været ordnet efter best andre Maa; svarer har f. Ex. end
 lægges den tidlige Undervisning til Rids; denne har mulig
 ofte ikke været kvalificeret dertil, uden at dette dog al Tid kan
 staa paa at komme i en af de højere Klasser, men vil meget
 indmelde i en Latin eller Skole, har i Rids sin Rids
 som efter at have gaaet to, tre eller fire Aar i et mindre Institut
 er, viler nok som den sidste Eraring fra Skole. Et svar, som
 danner sig. Hvor fadig Emfaldning fra en Skole til en anden
 svarer i den Skole, man tænker at bette det egentlige Ud
 sæt, hvor hvorhøderne paa nogen Maade tillade det, i Raar
 vilde muligt staa i Gæst og i Gæst; med andre Ord:
 første "hvor" trænges sig i Forgrund, saa lad Svaret saa
 Rids. Saa det folebende Rids er kommet, og det

Men et er der, som afgjort kan tilvædes enhver Rids og
 Inter, at Tid vilde blive en Skolegang.
 Spørgsmaal, der, selv hvor den erfarne Skolemand blev for
 fers Rids — at give Rids eller Rids angående dette
 vinding. Det er folelig muligt — og ikke fjællig Rids
 fra det fette, ja fra det fette, Rids næsten trænge til Unde
 en saa uomgaaelig Rids og Rids, at de allere

den Opfattelse er, som giver sig Udtryk i en Ytring, man stundom kan høre f. Eks. af Folk, hvis Børn have søgt Landsby-skoler til deres ellevte, tolvte og trettende Aar, men som saa ønskes anbragte i en Realskole: „Saa, jeg har ventet saa længe med at sende ham til Dem, fordi jeg syntes, han maatte have mest Nytte af Læren, naar han først var bleven noget ældre.“

Intet er naturligvis saa sundt som en normal Udvikling, men normal bliver vanskelig den Undervisning, der skal hentes sammen fra forskjellige Institutter, som ikke ere afskjedede efter hinanden. Underledes forholder det sig selvfølgelig med de saakaldte Forberedelsesskoler ved Latin- og Realskolerne, der ere indrettede direkte med det højere Institut som Maal og Afslutning. Selv en god Hjemmeundervisning kan jo gjøre Fyldest, naar Sammenpaaingen lægges til Grund. Men som Regel tør det vist tilraades: søg, hvor Forholdene gjøre det muligt, aldrig mere end én Skole for de små! lad dem ikke saa altfor mange Aar efter en blandet og mere eller mindre forvasket Barndomsudvikling! Det pekuniære bør ventelig her ikke være medbestemmende, saa meget mindre som Betalingen i de lavere Klasser ogsaa i de store Skoler for det meste er meget lav.

2. Men nu ere imidlertid Spørgsmaalene løste, baade „naar“ og „hvor“, og Barnet har begyndt sin Skolegang, er kommen over Tærskelen til den Del af sit Liv, i hvilken dets Opdragelse delvis, ja halvejs, skal ledes af Mennesker, det indtil da slet ikke har kjendt, knap hørt Tale om. Ikke fandt, det kan nok gøres nødigt, at der eksisterer et ubetinget Tillidsforhold mellem Hjemmet og Skolen. Det er næppe til at forstaa, hvordan Forældre Dag ud og Dag ind skulde kunne holde ud at undvære deres Børn i fire og fem, siden sex og syv Timer, naar de ikke stolede paa, at de vare legemlig og aandelig vel forvarede, saa vidt menneskelig Evne rækker. Men netop fordi Ansvaret er saa stort, maa ogsaa Skolen, saaledes som den

i vore Dage stiller sig over for sin Opgave, have Ret til at gjøre Krav paa denne Tillid ganske ubeskaarret, i Fald den skal kunne vogte sin Gjerning til virkelig Gavn for de smaa. I det store og almindelige bliver nu dette visse ogsaa erkjendt, men der turde være Grund til atter og atter at gjøre opmærksom paa, at det er i Praxis, i de mange enkelte, stundom tilsyneladende smaa Spørgsmaal, denne Erkjendelse skal staa sin Prøve. Hvad det først og sidst gjælder om, er til enhver Tid i Hjemmet at godkjende Skolens hele Disciplin, dens Forderungen i Retning af Præcision, Uydighed o. s. v. Det er som bekendt en fuldstændig Misforstaaelse, at der ikke skulde kunne existere et kærlighedsfuldt og fortroligt Forhold mellem Lærere og Elever under en streng Skoledisciplin; tværtimod, jo tydeligere en Skole stiller sine Forderungen til Børnene, desto færre Trettejættelser vil der blive Anledning til, desto venligere et Samliv i det hele. Der findes Gud ske Lov Skoler nok Landet over, som afgive Beviser herpaa.

I Sammenhæng hermed staar Nødvendigheden af en bejndig Bedømmelse af Meddelelserne fra Skolen til Hjemmet, de saakaldte „Anmærkninger“. Udsfikkelige, som de næsten ere, fra Karaktersystemet, undlade de alligevel aldrig, paa Steder, hvor de tidligere have været mindre kjendte, at vække en Del Alarm, begrundet, som jeg tænker, paa en blind Frygt for selve Begrebet. Men her maa det da med Føje paapeges, at Anmærkning og Anmærkning ere to Ting, for ikke at sige tyde; de ere af forskjelligt Indhold, som de fremkomme i forskjellig Anledning. At en Elev har glemt en Bog, noteres i hans Karakterbog som en regnskabsmæssig Tilfjendegivelse af, at der er tilført hans maanedlige Pointsantal et lille Minus, som ikke hidhører fra Karaktererne; — det fortælles selvfølgelig ikke for at opfordre til en større Afstraffelse i Hjemmet. Følgelig kan en saadan Anmærkning aldrig blive at betragte med de samme

Dine som f. Ex. en Meddelelse om en eller anden Martighed eller upassende Opførsel; thi en saadan har ganske vist det Maal at hidføre en Paatale ogsaa fra Forældrenes Side. Det er derjov en Nødvendighed i Hjemmet at bedømme de skolelige Meddelelser efter en naturlig Skala og fremfor alt — thi dette er noget nær det vigtigste — uden alt for megen Kommentaar fra Børnens Side; man frister saa let selv de aller sandheds-kjærligste Børn til om endog blot ubevidst at sætte en lille Farve paa Forseelsen, som uvilkaarlig gjør den mindre akut og foranlediger en Formodning om, at der maaske er begaaet en Uretfærdighed. Barnet, hvis Fantasi al Tid er adskillige Høstehoveder foran den voksne, behøver ikke ret mange Sekunder for at knæsette den i Hjemmet anslaaede Mistanke, og den barnlige Læbe indsluger Malurten, oven i Mjødret raft det af de kjærligste Hænder, dets Liv her paa Jorden nogen Sinde bliver støttet af. — Hvor uheldsvanger, ja hvor stor en Synd alt „Medhold“ i Hjemmet er for et Barns hele Udvikling, tænker man næppe tiltrækkelig paa, og det forstaaes maaske ogsaa først ret ud fra Skolelivets Erfaringer, der give den daglige Lejlighed til at anstille Sammenligninger.

Kan en Lærer da aldrig tage fejl? — Desværre, — han ikke alene kan det, men han gjør det, og maaske daglig, om ikke i Maaden, ja i Graden. Men lykkeligvis tør det jastilaaes, at et Barn sjælden lider ved de Fejl, der begaaes imod det i god Tro, thi for denne Ting har i Virkeligheden de smaa en langt finere Følelse, end man tænker det. Hænder det ogsaa imellem, at Barnet faar en Tilrettevisning eller endog en Straf, som ikke med fuld Høje tilkom det, ja vil det selvfølgelig blive bedrøvet derover, og det med Grund, men underst inde i dets Bevidsthed vil der maaske gjemme sig en Erindring om, at det til andre Tider er sluppet fri for Skændene, hvor det havde fortjent dem. Det er Barnenaturens gode Genius, der foretager disse

Transaktioner og lærer den lille, at „Aldendernes Orden er vilkaarlig“. Barnagtig som denne udjævrende Tankegang er, bliver den alligevel for Barnet en Bøm mod meget af den Bitterhed, som den før omtalte forlorne Medfølelse just er det sikreste Fros til. — Jeg tænker derfor ikke, man her behøver at være saa ængstlig. Vorherre har ikke i den Grad gjort sine smaa Skabninger afhængige af Tilfældigheder i Opdragelsen. Denne virker paa Barnet i Kraft af sin Mand, ikke ved sit Bogstav. Og er Manden i sin Helhed Kjærlighed, saa kunne vi trygt lade Barnet hvile i den.

Hvor saa en Gang en virkelig Mislikhed foreligger, i hvert Fald en stærk Mistanke om en begaaet Forurettelse, der kan til Gjengæld ingen Bærgे være streng nok, og der bør der klages ufortøvet, men ogsaa da gjælder det om ikke mere end høist nødvendig at gjøre Barnet til Mellemlid, til Kilde for Sagens Bedømmelse, men at gaa lige til Skolen selv og forlange Sagen underjagt. Thi under jaadanne Forhold kan Barnet tilvisse gjøre Krav paa en bedre Procedure end den, der bestaar i Udenomsdrøftelser, Hjemmeforhør og Hjemmebefragelser.

3. Der er et lille Disciplinsspørgsmaal, som vijt er enhver Skolemands ømme Side. Det er de fra Hjemmet krævede Fritagelser enten fra Deltagelse i et enkelt Undervisningsfag eller fra en halv eller hel Dags Skolegang. (Der sigtes her ikke til Forsømmelser formedelst Sygdom, thi til dem er der billigtvis intet at sige). Allerede Fritagelsen — for kortere eller længere Tid — fra Undervisningen i Gymnastik, naar ikke ligesom Bægeattest foreligger, kan aldrig være Skolen hjærkommen, saa meget mindre som det gjælder Undervisningstimer, der uden Tvivl maa regnes til de sundeste for Barnets legemlige Velbefindende. Af en endnu uheldigere Art er dog en Anmodning, der ikke saa sjælden indtræffer, især i Sommertiden, om Fri-

tagelse for Eftermiddagskolen paa Grund af — en Landtur ell. lign. En jaadan Gjøren-Vold paa Skolereglementet er absolut forkastelig, da den ikke kan undgaa at aale Ligeegyldighed for Skolegangens Nødvendighed og i det hele Mangel paa Pligtfølelse, baade hos den begunstigede Elev, der tager ud at more sig, og hos Kammeraterne, der sidde tilbage for nedbrullede Gardiner.

Aller mest dabelværddig, men heldigvis ogsaa kun yderst sjældn er den Præzis uden videre at lade Børn forjømme Skolen i en Anledning som den ovennævnte og forjt bagefter fremfende en Meddelelse om „le fait accompli“. Den dermed tilsigtede „Efterbevilling“ vil selvfølgelig ingen Skole nogen Sinde indlade sig paa at give, og det kan ikke nok som fremhæves, at en jaadan Udeblivelse af Tid vil være at regne mellem de mest graverende af alle Skoleforjømmelser.

4. Det er al Tid svært paa én Gang at være sin egen Advokat og en andens. Er en Skoles Værdighed en om Sag, som dens Ledere maa føle bestandig Forpligtelse til at værne om, saa er det dog ogsaa der i aller egentligste Forstand Børnenes Vel og Ve, det drejer sig om, Børnenes aandelige og legentlige Trivsel, der er alle Bestræbelsers Maal, og som man haaber at naa, selv om det til Tider kan have sin Vanskelighed i det enkelte just at træffe den Fremgangsmaade der i lige Grad værner om begge Krav.

Læreren's skarpeste „Maaler og Vejer“ er al Tid Børnet. Det skal nok vide i al Uskyldighed at vogte hans Færd. Skulde han en skjønn Dag gaa hen og glemme, at han selv har været Dreng og f. Eks. fortælle den smaa, at „saadan havde den og den da aldrig baaret sig ad“, saa skal han være glad, om han ikke møder et fint Smil og hører et Svar som det, en ung Kavaler i et lignende Tilfælde gav: „Seg ved det nok, — de vogne have al Tid været saa artige“.

Men i Fald disse vore smaa Kritikere trives, i Fald de bag alle de for dem endnu til Dels uforstaaelige Former kunne skint den kjærlige Hensigt og føle sig trygge i Ly af den, saa ville vi deri føle en Borgen for, at Gud, som kender alle Hjerter, har „jet Viljen“ og „givet Kraften Vinge“ for de smaas Skyld.

Axel M. Hansen.

II.

Offentlige og private Tilskud.

Ved Skrivelse af 13de April er der af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsen tilstaaet Nykjøbing Realskole for Finansaaret 1887—88 et Statstilskud, tjot 1500 Kr.

Ligeledes er der for samme Finansaar tildelt Skolen et Beløb af 400 Kr. til Supplering af dens Forsyning med fysiske Apparater og andre Læremidler.

Af Nykjøbing Byraad har Skolen siden sin Oprettelse nydt en aarlig Understøttelse af 1000 Kr.

Af Thisted Amts Kasse en dito, stor 800 Kr.

Af det Søgaardiske Legat er der for indeværende Aar tilstaaet Skolen et Beløb paa 53 Kr., der er bleven anvendt dels til Fjidspræmier, dels til Boghjælp (se nedenfor).

III.

Skolens Samlinger

have i Aarets Løb modtaget følgende Forøgelser:

Bibliotheket.

Dskar Høcker: Under Cæsarernes Nag,	} staaende af Morsø Læseselskab.
Wilh. Hauff: Eventyr, oversatte,	
Dumas: De tre Musteterer,	
E. Henningsen: Fra Laaland,	
E. Etlar: Vintjefest i Tibirke o. a. Fortællinger,	
A. D. Førgensen: Fyrretude Fortællinger af Fædrelandets Historie.	
Hermann Heiberg: Noveller (Hr. Munsthd. Smith).	
Saxo Grammaticus, den latinske Udgave af 1644 (Hr. Apotheker Teilmann-Friis).	
D. H. Wulff: Nalborf før og nu,)	} (Hr. Landinsp. Lind).
A. H. Faber: Morsøes Fugle,)	
Johannes Holst: Illustreret Geografi,	} (Skolens Bestyrer).
Marstrand: Tolv Billeder til Holb.s Kom.,	
Edm. Lobedan: Noveller,	
M. Twain: Den stjaalne hvide Elefant,	
P. Hansen: Kristian Kjøbenhavn,	
P. C. Andersen: Lykke-Per & Billedbog uden Billeder,	

- Kalidaja: Skybudet,
 Calderon: Dommeren i Zalamea,
 S. Høst: Christian IV.s Levned,
 S. B. Thrige: Historisk Aarbog 1878,
 S. Müller: Litteraturhistorie,
 W. Klausen: Ledetraad i Fædrelandshistorie
 (illustreret),
- } (Stolens
Bestyrrer).
- Mayen: Dansk Lærebog, 2den Del,
 N. N. Schneekloth: Dansk Sproglære,
 C. Hauch: Guldmageren,
 Danmarks Mindefrans, to Hundrede Digte,
 C. Hauch: En polsk Familie,
- } (ved Bogudlaan).
- D. Goldsmith: Præsten i Wakefield,
 Besjels samlede Skrifter,
 Hoffmeyer: Examensbogen.
 Steen: Algebra.

Billeder:

- C. Neumann: Stille i Sundet (Lithografi) (Hr. Provst
 Cederfeld de Simonjen).
 F. C. Lund: Danske Nationaldragter (Xylografi). (Hr. Bog-
 handler Holm).
 Grønlandsk Landskab (Anstueljesbillede). (Hr. C. Lawaey,
 Nefsnæsgaard).

Den naturhistoriske Samling.

- Skelet af en Bæver (castor fiber).
 — " " Flaggermus (vesperlitio noctula).
 Skeletdele af et Pungdyr.
- } anstaffede for
} det ministerielle
} Tilskud.

Kranium af en Høstet (leles domestica).	}	(stjænkede af zoologisk Museum).
— " " Skovmaar (martis sylvatica).		
— " " Fiber (mustella butorius).		
— " " Græbling (meles taxus).		
— " " Ræv (canis vulpes).		
— " " Sæl (phoca foetida).	}	(ministeriel Tilstand).
— " " Fæbjørn		
— " et Vildsvin		
— " " Tamsvin		
— " en Hare		

En Marfvinemage i Spiritus (Kapt. Madjen, Middelfart).

Laaddenbenet Måsbæge (falco lagopus). (Brev Schack-Schackenberg).

Stor Hornugle (halo maximus). (samme).

Dværgfalk (falco lithofalco). (samme).

Spurvehøg (samme).

Sneugle (strix). (Apotheker Teilmann-Friis).

Gravand (anas tadorna). (Fisler Ole Madjen, Nykjøbing).

Kranium af en Natravn (Apotheker Teilmann-Friis).

— " " broget Blit (Klyde). (samme).

— " " Svane med Fødder (Hr. J. Brinkmann).

Skelet af en Albatros (ministeriel Tilstand).

En Samling af danske Fugles Æg og Reder (cand. pharm. Faber).

En Samling af Vadefugleæg (Hr. Sagfører Gamborg og K. Thorsen IV).

En Dorst (misdammet). (Hr. Stationsforst. Marx).

En Ruffertfisk
Njæberne af en Haj } (Hr. Kapt. Nyholm).

Finnerne af en Flyvefisk (E. M. Schade 5).
 En Tangsnarre (Vejrøst). (V. Peterzen VI).

Kranium og Ryghvirvler af en Giftslange	} (minist. Tilst.)
— " — af en giftløs Slange	
Skelet af en Stildpadde	

Flere Paddersteletter eller Skeletdele
 To Salamandere fra Thüringen (Fr. F. Brintmann).
 En Hugorm (Hans Serriglew IV).
 En Staalorm (Fr. D. Nyholm).

En Samling danske Biller (Fr. Realskolebestyrer Jørgensen,
 Odense).

Forskjellige Cocon'er (Frøken E. Schourup).

Forskjellige Glas med Leddyr m. m. (Frøken M. Nyholm &
 Hr. Kap. Nyholm).

Indhold af et i forrige Katalog nævnet Glas: En Blæksprutte,
 en Sornus, en Søstjerne, en Slangestjerne, Borste-
 orme (Guldmus, Skjælvæg), en Spolorm, en Ikte, en
 Søanemone, en Søjer. (zoolog. Museum).

Et Herbarium af danske Planter (Fru Chr. Lind).

Forskjellige Majsstolber og amerikanske Græsarter (Fr. Garber
 Mührmann og Fr. Schourup).

En Kapsel af Bomuldsplanten (Fr. Schourup).

Flintekiler og Spydspidser (Fr. Thorjen IV).

IV.

Lærerpersonalet.

- Andersen, H. W., Seminariist med udvidet Eksamen: Regning i 3dje-, 4de-, 5te- og 6te-Klasserne, Geografi, Fysik og Tegning i 6te Drengeklasse, Tykt i 4de- og 5te-Klasserne samt i 6te Drengeklasse, Mathematik i 5te Drengeklasse.
- Hansen, N. N., cand. theol., Skolens Bestyrer: Religion i 3dje-, 4de-, 5te- og 6te-Klasserne, Historie i 6te-Klasserne, Dansk i 5te-Klasserne og 6te Drengeklasse, Mathematik i 6te Drengeklasse, samt Sang gjennem hele Skolen.
- Mathiasen, J., Lærerinde: Dansk og Skrivning i 1ste-Klasserne, Dansk i 2den-Klasserne, Geografi i 2den-, 3dje- og 4de-Klasserne, Historie i 3dje-Klasserne, Haandarbejde i 1ste-, 2den-, 3dje- og 4de, Tykt i 6te Pigeeklasse, Gymnastik i alle Pigeklasser.
- Ryholt, M., examineret Lærerinde: Religion i 2den-Klasserne, Dansk i 3dje- og 4de-Klasserne samt i 6te Pigeeklasse, Geografi i 5te-Klasserne og 6te Pigeeklasse, Engelsk i de Klasser, hvor dette Fag læres, samt Tilsyn med alt Haandarbejde.

Ravnkilde, S., Seminarist og Løjturmt: Skrivning i 5te og 6te-Klasserne, Historie i 4de- og 5te-Klasserne, Fysik i 6te Pigeklasse, Gymnastik i alle Drengeskasser, samt Fransk og Naturhistorie i de Klasser, hvor disse Fag læres.

Syberg, D., Lærerinde: Religion i 1ste-Klasserne, Regning i 1ste- og 2den-Klasserne, Skrivning i 2den-, 3dje- og 4de-Klasserne, Historie i 2den-Klasserne, Haandarbejde i 5te og 6te Pigeklasse, Tegning i 3dje-, 4de- og 5te-Klasserne, samt i 6te Pigeklasse.

V.

Eleverne.

(De vedrøjede Tal angive Elevers Blads i Klassen ved Omflytningen 1ste Juni; Klammerne betegner ny tilkomne Elever).

1ste Drengeklasse.

3. Knud Knudsen (Søn af Proprietær Knudsen, Vedholm i Vendsyssel).
2. Halvdan Melchior (S. af Skibsbygger Melchior).
5. Peter Michael Petersen (S. af Kommissiøner Petersen).
4. Anders Schade (S. af Konsul A. Schade).
- [6.] Oluff Serriglev (S. af Enkefru Serriglev).
1. Karl Smith (S. af Manufakturhandler C. F. Smith).

1ste Pigeklasse.

1. Johanne Johansen (Datter af Brygger Johansen).
3. Fanny Nielsen (D. af Redaktør A. Nielsen).
- [4.] Johanne Soelberg (D. af Kjøbmand Soelberg).
2. Helga Strunke (D. af Jarver Strunke).

2den Drengeklasse.

7. Frederik Hørning (S. af Bagerm. Hørning).
4. Ole Jensen (S. af Gæstgiver M. Jensen).

5. Herrt Sengen (S. af hamme).
6. Herrt Lind (S. af Landhupfetter Lind).
1. Thorste Moller (S. af Rommitioner Moller).
2. Axel Olsen (S. af Moechede for Olsen).
3. Axel Pstetter (S. af Pstetter Pstetter).

zden sigtflast.

2. Angrid Wyring (S. af Hverredshundwaglig, Wrandbretter S. Witten).

4. Marie Seplen (S. af Stondtor Seplen).
1. Cecilie Witten (S. af Eftsbuigger Witten).

3. Louise Seppen (S. af Eftren Seppen).

3dje Drengeflast.

6. Herrt Wenden (S. af Hortejer Wenden).

- 12.] Witon Witten (S. af Wogemter Witten, Witer-Mstels).

5. Herrt Høtner (S. af Wotomothøtner Høtner, Wyringøer).

7. Hans Sørensen (S. af Wyrigger Sørensen).

1. Christian Witten (S. af Wærsthusøder Witten).

2. Hans Theodor Witten (S. af Waardejer Wito Wittenengracht, Witsgaard).

8. Christian Witten (S. af Wærsthusøder Witten).

4. Wits Witten (S. af Wærsthusøder Witten).

10. Herrt Seppen (S. af Eftren Seppen).

9. Wademan Seppen (S. af Wærsthusøder Seppen).

- 11.] Wren Seppen (S. af Wærsthusøder Seppen).

3. Herrt Wenden (S. af Wærsthusøder Witten).

3dje sigtflast.

5. Hanna Wenden (S. af Wærsthusøder Witten).
4. Edel Wenden (S. af Wærsthusøder Witten).

1. Jenny Madsen (D. af Skræddermester Madsen).
3. Ellen Nielsen (D. af Redaktør Nielsen).
2. Mathilde Serriglev (D. af Enkefru Serriglev).

4de Drengeklasse.

5. Charles Damborg (S. af Enkefru Damborg).
8. Volmer Friis (S. af Apotheker Teitman-Friis).
6. Jørgen Gamborg (S. af Sagsfører Gamborg).
1. Jørgen Tøpjen (S. af Kouditor Tøpjen).
9. Wilhelm Johansen (S. af Brygger Johansen).
4. Søren Kjeldsen (S. af Sadelmager Kjeldsen).
7. Johannes Lind (S. af Landinspektør Lind).
11. Hans Serriglev (S. af Enkefru Serriglev).
3. Karl Strunke (S. af Jarver Strunke).
12. Alexius Sørensen (S. af Postbud M. Sørensen).
- [14.] Kristian Thorsen (S. af Skolelærer Thorsen, Fredsø).
10. Andreas Voetmann (S. af Propr. Voetmann, Frydsbrønd).
13. Frederik Voetmann (S. af samme).
2. Johan Wøller (S. af Kjøbmand J. Wøller).

4de Pigeklasse.

6. Elisabeth Andersen (D. af Smedermester Andersen).
1. Sofie Bach (D. af Skomagermester Bach).
7. Ellen Bendix (D. af Hotelejer Bendix).
11. Kathrine Bendix (D. af Profurator, Proprietær B. C. Bendix, Marielyst).
9. Kirstine Gyving (D. af Herredsfuldmagtig Nielsen).
10. Kirstine Jensen (D. af Gæstgiver M. Jensen).
12. Hertha Melchior (D. af Skibsbygger Melchior).
2. Karen Nielsen (D. af Kaptejn Nielsen).

3. Anna Mørgaard (D. af afd. Værkfører Mørgaard).
8. Valborg Petersen (D. af Postmester Petersen).
5. Anna Cecilie Schade (D. af Konjul Schade).
4. Kirstine Smith (D. af Manufakturhdr. Smith).
13. Petra Toft (D. af Kjøbmand Toft).

5te Drengeklasse.

- [10] Nyl Gimlinge (S. af Stomagermester Gimlinge).
6. Hagen Hagenjen (S. af Proprietær, cand. phil. N. Hagenjen, Botborg).
  9. Jens Peter Johnsen (S. af Brygger Johnsen).
  2. Peter Ludvig Kaastrup (S. af Kjøbmand J. Kaastrup).
  5. Erik Born Lind (S. af Landinspektør Lind).
- [11.] Jakob Mehlsen (S. af Fiskehandler Mehlsen).
3. Edvard Møller (S. af Proprietær Møller, Nylund).
  4. Balthasar Nielsen (S. af afd. Kjøbmand Nielsen).
  1. Jens Sørensen (S. af Grosjerer J. Sørensen).
  7. Niels Voetmann (S. af Propr. Voetmann, Frydsbrønd).
  8. Ole Voetmann (S. af samme).

5te Pigeklasse.

7. Ida Bendix (D. af Procurator, Propr. Bendix, Marielyst).
8. Kirstine Bendix (D. af Hotelejer Bendix).
1. Magna Gyving (D. af Herredsfuldm. Nielsen).
5. Magdalene Hansen (D. af Kjøbmand Hansen).
3. Caroline Reidhardt (D. af Toldforvalter Reidhardt).
4. Anna Nielsen (D. af Kaptein Nielsen).
2. Else Marie Schade (D. af Konjul A. Schade).
6. Marie Østergaard (D. af Overlærer Østergaard, Aalborg).

6te Drengelasje.

5. Hans Peter Naftrup (S. af Pastor Naftrup, Todsø).
8. Sofus Wendix (S. af Hotelejer Wendix).
6. Peter Waadsgaard Bruun (S. af afd. Kjøbmand Bruun).
7. Ingvard Christensen (S. af afd. Gaardejer Christen Pederfen, Gislum).
3. Hans Kristian Sepsen (S. af Kjøbm. Sepsen, Sejersted).
4. Lars Kjer (S. af Nebflager Kjer).
2. Poul Moller (S. af Propr. Moller, Nylund).
9. Peter Pederfen (S. af Tommermeister Pederfen).
1. Baldemar Peterfen (S. af Postmeister Peterfen).

6te Pigeklasse.

5. Johanne Bojesen (D. af afd. Kunstmaler Bojesen).
4. Anna Cederfeld (D. af Provst Cederfeld de Simonfen).
1. Valborg Gyiring (D. af Verredsfuldm. H. Nielsen).
3. Antouette Kjeldfen (D. af Sadelmager Kjeldfen).
2. Julie Oftergaard (D. af Overlærer Oftergaard, Nalborg).

Siden sidste Program's Udgivelse ere 26 Elever indmeldte, 7 indmeldte. Skolen tæller jaaledes for Tiden 98 Elever, 59 Dreng, 39 Piger. Af disse ere 78 hjemmehørende i Nyljøbing, 14 i den øvrige Del af Mors, 1 i Gylngøre, 1 i Vendisysjel, 2 i Nalborg, 1 i Boldby ved Hammel, 1 i Gislum ved Hobro.

Fripiladserne.

1 For det paa Finansloven bevilgede Statstilskud for Aaret 1887—88 er der oprettet 8 Fripladser, saaledes fordelte: N. Gimlinge (V), S. Bach (4), N. Eriksen (III), H. Johnsen (III) og D. Serriglev (1) have erholdt hver en hel Friplads; P. Bunn (VI), J. Nielsen (V), N. Thorsen (IV), C. Toft (III), J. Wiadsen (3) og J. Hørring (II) hver en halv.

2. Byrådets Fripladser have været givne til: N. Mørgaard (4), B. Steenstrup (III), M. Serriglev (3), — hver en hel, — og til J. Wøller (IV), N. Sørensen (IV), P. Toft (4), — hver en halv.

3. Paa Amtets Vegne har hel Friplads været givet: B. Nielsen (V) og Th. Wøller (II).

Det Sogaard'ske Legat.

a. Flidspræmier. Eleverne B. Petersen (VI), B. Gyrring (6), P. L. Kaastrup (V) og E. M. Schade (5) have erholdt hver et Bejtif.

b. Boghjælp. Eleverne J. Wøller, N. Sørensen, H. Serriglev (IV), S. Bach og N. Mørgaard (4) have erholdt Erslevs større Landkort for Skoler.

VI.

Undervisningsfagene

og deres Fordeling i de alt forhaandenværende Klasser.

(I, II, III ogs. betegne Drengesklasser. — 1, 2, 3 ogs. Pige-klasser.)

	I	1	II	2	III	3	IV	4	V	5	VI	6
Religion	2		2		2		2		2		2	1
Danst	6		5		4		3		3	3	3	3
Engelsk					3		3		4	3	5	3
Dykt							3		3	3	2	2
Fransk										2	3	2
Historie			2		2		2		2		3	3
Geografi			2		2		2		2		2	2
Naturhist.	1		2		2		2		2		2	2
Naturlære											2	2
Skrivning	5		5		3		3		3	2	1	2
Regning	5		4		4		3		3		3	3
Tegning					2		1	1	1	2	1	2
Geometri									2		3	
Arithmetik									2		2	
Sang	1		1		1		2	1	1	1	1	1
Gymnastik	3	2	3	2	4	2	4	2	4	3	4	3
Haaendarb.		3		3		4		4		4		4

3 Søgning er der givet Undervisning ved Lejtn. Navnkilde og Skolens Bestyrelse og Skolens Søgningsskade er beliggende ved den nu Havn paa Brodte.

Separatundervisning i Latin har været meddelt tre Elever af 6te Drengeskole med 3 Timer ugentlig.

VII.

Fortegnelse

over

Bøger o. a. Skolerekvister for de forhaandenværende klasser.*)

1ste Klasse.

Krohn: Abe og Læsebog. — Holbech & Møgen: Læse-
bog for de første Begyndere, 2den Del. — Chr. Hansens Ta-
bel. — En Table. — Et Par Gymnastiksto.

2den Klasse.

Møgen: Dansk Læsebog, 2den Del. — J. Holst: Lille
Geografi med Illustrationer. — Hvejsel: Skoleatlas, Pris 1
Kr. — Møgens praktiske Regnebog, 1ste Kurjus. — Sannes
Skolegangbog for Smaa børn. — Chr. Hansens Tabel. —
Table. — Gymnastiksto.

3die Klasse.

Valstevs Bibelhistorie. — Luthers lille Katekismus. —
Møgen: Dansk Læsebog, 2den Del. — Ljstovs Ledetraad i

*) foruden: Salmebog, Karakterbog, Stilebøger etc., samt for Pigerne Syvte
med Tilbehør, Strikkepose, Pose til Vinnebsyning.

Engelsk I. — Klausens Ledetraad i Fædrelandshistorie, med Illustrationer. — F. Holst: Lille Geografi med Illustrationer. — Hveijel: Skoleatlas, Pris 1 Kr. — Erzslev & Jædderjen: Naturhistorisk Lærebog for Begyndere. — Mogens praktiske Regnebog, 1ste Kurjus. — Sammes Skolegangbog for Smaa-børn. — Tabel. — Tavle. — Gymnastiksko.

4de Klasse.

Balslevs Bibelhistorie. — Luthers lille Katekismus. — Pio & Wimmer: Dansk Lærebog for Mellemklasserne. — Ljstovs Ledetraad i Engelsk II. — Ljstovs Elementarvog i Tysk. — Kapers Skema til de i tyske Formlære. — Kapers tyske Stil-oveller for Forberedelsesskoler. — Bloch: Lærebog i Historie for Realskoler I. — Erzslev: Geografi Nr. 4. — Hveijel: Skoleatlas, Pris 1 Kr. — Mogens praktiske Regnebog, 2det Kurjus. — Erzslev & Jædderjen: Naturhistorisk Lærebog for Begyndere. — Sammes Skolegangbog for Smaa-børn. — Tabel. — Tavle. — Gymnastiksko.

5te Klasse.

Majens: Mindre Lærebog i den bibelske Historie. — Balslevs Katekismus. — Pio & Wimmer: Dansk Lærebog for Mellemklasserne. — Ljstovs Ledetraad i Engelsk II. — Ljstovs Elementarvog i Tysk. — Kapers tyske Lærebog for Mellemklasserne, 2dje Udgave. — Kapers tyske Stiloveller for Forberedelsesskoler. — Kapers tyske Sprogkvæ, 2dje Udgave. — Junges franske Elementarvog, 2dje Udgave. — Bloch: Lærebog i Historie for Realskoler I — Pusger: Historisk Atlas. — Erzslevs Geografi Nr. 4. — Erzslevs større Landkort for Skoler. — Mogens praktiske Regnebog, 2det Kurjus. —

Steen: Elementær Arithmetik*) — Jul. Peterjen: Geometri*)
 — Lütkens Begyndelsesgrunde af Dyrerigets Naturhistorie, Nr.
 2. — Sannes tostemmige Fædrelandsjange til Skolebrug. —
 Et Vejtif*) — Tabel. — Table. — Gymnastiksto.

6te Klasse.

Majens: Mindre Lærebog i den bibelske Historie. —
 Balslevs Katekismus. — W. Horn og Borchsenius: Dansk
 Lærebog for de højere Klasser. — Listovs Ledetraad i Engelsk
 III. — Lunds engelske Stiløvelser med Glossarium. — Lunds
 engelske Grammatik. — En engelsk Ordbog. — Mapers tyske
 Lærebog for Mellemklasserne, fjerde Udgave. — Mapers tyske
 Stiløvelser for Forberedelseskoler. — Mapers tyske Sprog-
 lære, fjerde Udgave. — En tysk Ordbog. — Jung: Fransk Ele-
 mentarbog, fjerde Udgave. — Pio's franske Grammatik. — Abra-
 ham's & Arlaud: Læsestykker for Mellemklasser. — Bloch's
 Lærebog i Historien for Realskoler II. — Putgers historisk
 Atlas. — Granzow: Geografi Nr. 2. — Erslevs større Land-
 kort for Skoler. — Majens praktiske Regnebog, 2det Kurjus.
 — Jul. Peterjens Geometri*) — Steen: Elementær Arithme-
 tik*) — Lütkens Naturhistorie, Nr. 2. — Strøms Begyndelses-
 grunde af Plantelæren. — Karl Schmidts mindre Naturlære.

Sannes tostemmige Fædrelandsjange til Skolebrug. — Ve-
 jtif*) — Table. — Tabel. — Gymnastiksto.

7de Klasse.

Winkel Horns og Borchsenius's danske Lærebog. — Ol-
 gaards danske Sprog- og Litteraturlære. — Winkel Horns danske Litteratur-
 historie for lærde Skoler og Realskoler. — Dorph's græsk-

*) kun for Drengene.

romerske Mythologi. — Listovs engelske Læsestykker, 2den Afd. — Boyjens engelske Digte. — Lunds engelske Stiløvelser med Glossarium. — Lunds engelske Grammatik. — En engelsk Ordbog. — Kapers tyske Læsebog for Mellemklasserne, 3dje Udgave. — Kellers Musterjammlung deutscher Gedichte. — Kapers tyske Stiløvelser for Mellemklasser. — Kapers tyske Sproglære. — En tysk Ordbog. — Abrahams's og Arlands franske Noveller og Fortællinger. — Arlands franske Stiløvelser. — Bios franske Grammatik. — En fransk Ordbog. — Blochs Lærebog i Historien for Realskoler. — Buggers historischer Atlas. — Granzows Geografi Nr. 2. — Erslevs store Landfort for Skoler. — Magens praktiske Regnebog, 2det Aarhus. — Hoüels Logarithmetabel. — En Table. — A. Steen: Elementær Arithmetik*) — A. Steen: Algebra*) — Jul. Petersen: Geometri*) — Et Bestik. — Lützens Naturhistorie Nr. 2. — Strøms Begyndelsesgrunde af Plantelæren. — Karl Schmidts mindre Naturlære. — Et Par Gymnastiksto.

For Deltagerne i Latinundervisningen: Jorchhammers latinske Læsebog. — Madvig's latinske Grammatik. — Cæsar: De bello Gallico. — En tyskerod Stilebog.

De øvrige til skriftlige Arbejder benyttede Bøger skulle have følgende Farver:

Til Skrivning mørkegrønne,	} linierede.
— dansk Stil sorte,	
— Diktatstil mørkerøde,	
— engelsk Stil mørkebrune,	
— tysk Stil lysgule,	
— fransk Stil mørkeblaa,	} ulinierede.
— Regning lysblaa,	
— Mathematik lysgrønne,	

*) kun for Drengene.

VIII.

Marsexamen.

Skriftlig Del.

Torsdag den 28de Juni.

kl. 8—11	VI	kl. fransk Stil,
	6	— dansk Stil,
	V)	— dansk Stil,
	5)	— dansk Stil,
— 8—10	IV)	— Regning,
	4)	— Regning,
	III)	— engelsk Stil,
— 1—4	3)	— engelsk Stil,
	II)	— Diktatstil,
— 1—4	2)	— Diktatstil,
	VI	— mathem. Opgaver,
— 1—2	V	— mathem. Opgaver,
	IV)	— Skrivning,
— 1—2	4)	— Skrivning,
	III)	— Diktatstil,
— 1—2	3)	— Diktatstil,
	3)	— Diktatstil,

Onsdag den 29de Juni.

kl. 8—11	VI	kl. Regning,
	6	— tysk Stil,
	V)	— tysk Stil,
	5)	— tysk Stil,
— 8—10	IV)	— engelsk Stil,
	4)	— engelsk Stil,
	III)	— Skrivning,
— 8—10	3)	— Skrivning,
	VI	— tysk Stil,
— 1—4	6	— Regning,
	V)	— fransk Stil,
— 1—4	5)	— fransk Stil,
	IV)	— dansk Stil,
— 1—3	4)	— dansk Stil,
	II)	— Regning,
— 1—3	1)	— Regning,
	2)	— Regning,

Torsdag den 30te Juni.

kl. 8-11	VI	kl. dansk Stil,
		6 — fransk Stil,
		V) — engelsk Stil,
		5) —
		IV) — tysk Stil,
— 8-10	II)	— Regning,
		3) —
— 1-4	VI)	— Skrivning,
		2) —
— 1-4	VI)	— engelsk Stil,
		6) —
		V) — Regning,
— 1-3	IV)	—
		4) — Diktatstil.

Mundtlig Del

(og Gymnastik).

Fredag den 3de Juli.

kl. 8	VI	kl. Engelsk,
		6 — Fransk,
— 8	IV	— Tysk,
		—
— 10	6	— Naturhistorie,
		V — Mathematisk,
		III) — Religion,
— 1	V)	— Religion,
		5) —
— 1	4	— Geografi,
		III) — Dansk,
		3) —
		II) — Regning,
— 3	VI)	—
		5) — Naturhistorie,
		IV — Dansk,
		4 — Regning,
		II) — Historie,
	2) —	

Lordag den 9de Juli.

kl.	8	VI kl. Arithmetik, V) — Geografi, 5) — Historie, 4 — Fysik,
—	10	VI — Fysik, 6 — Engelsk, IV — Historie, 3) — Gymnastik, 2) — 1) —
—	1	6 — Religion, 4 — Naturhistorie, II) — Dansk, 2) —
—	3	V) — Regning, 5) — Engelsk, IV — Engelsk, III) — Gymnastik, II) — I) —

Mandag den 11te Juli.

kl.	8	VI) kl. Historie, 6) — Fysik, V) — Tykt, 5) — Engelsk, 4 — Historie, III) — 3) —
—	10	[VI — Latin, 6 — Geografi, III) — Naturhistorie, 3) — Geografi, II) — 2) —
—	1	VI) — Geografi, 6 — Fysik, V — Engelsk,
—	3	6 — Tykt, 5 — Engelsk, IV — Regning.

Tirsdag den 12te Juli.

kl.	8	VI	kl. Krafft,
		6	— Regning,
		V)	— Dansf,
		III)	— Engelsf,
		3)	
—	10	VI	— Regning
		6	— Dansf,
		II)	— Naturhistorie,
		2)	
		I)	— Religion,
		1)	
—	1	V)	— Franf,
		5)	
		4	— Dansf,
		IV	— Religion,
—	3	VI	— Tyff,
		IV	— Geografi,
		4	— Religion.

Onsdag den 13de Juli.

kl.	8	VI	kl. Dansf,
		IV	— Naturhistorie,
		4	— Tyff,
		III)	— Geografi,
		3)	
—	10	VI)	} — Gymnastik,
		V)	
		IV)	
		II)	— Religion,
		2)	
		I)	— Dansf,
		1)	
—	1	VI	— Geometri,
		V)	— Historie,
		5)	
		II)	— Regning,
		2)	
—	3	VI	— Naturhistorie,
		6)	} — Gymnastik,
		5)	
		4)	
		III)	— Regning.
		3)	

Torsdag den 14de Juli Kl. 10 afholdes Sangprøve; Kl. 11 meddeles Eksamensudfaldet; derefter begynder Sommerferien, der varer til Tirsdag den 16. August Kl. 8.

Til at overvære de mundtlige Eksamener, Gymnastik- og Sangproven samt Meddelelsen af Eksamensudfaldet indbydes Forældre, Foresatte og enhver, der ellers maatte interessere sig for Skolen.

Realskolens Museum og øvrige Lokaler ere tilgængelige for Besøgende Kl. 4—6 Eftm. alle Lørdage, der ikke ere Feriedage. Vejledning vil under ordinære Forhold bestandig gives ved Skolens Bestyrer.

Gaver til Skolens Museum og Bibliothek modtages taknemmeligst ved Hr. Apotheker Teilmann-Friis og Skolens Bestyrer.

Nye Elever for det kommende Skoleaar ønskes om muligt tilmeldte før Sommerferien. Eleverne modtages helst uforberedte. — Udmeldelser af Realskolen ske med 1 Maanedes Varjel.

Den maanedlige Betaling er i

1ste Klasse 3 Kr.

2den Klasse 4 Kr.

3dje } Klasse 6 Kr.
4de }

5te } Klasse 8 Kr.
6te }

7de } Klasse 10 Kr.
8de }

Søfænde erholde Moderation.